העבריית לראשון תלוי מנהלו של בית ספרנו. ולמרות אי־חפצי לחלל את מר חלוי בעד עבודתו לטובת קרמת העברית, כי אין מחללים את האדם המסולא את חובותיו לעמו, הנה מוכרח אני לעשות זאת. כי, בבואי לספר על דבר הרצאות דשעורי הערב המתקיימים במשכנתנו צריך אני, בעל כרחי, להעיר לפני הקוראים את מר חלוי, בתור מעורר את בני ראשון ומשיבם להודות.

ומכיון שצריך אני לדבר על אודות מר חלוי ומעשיו אדבר בראשונה על דבר בית הספר ומנהלו ואעבר אל יתר הפעולות שפעל במשך הדרשים המעטים כמושבתנו.

בית הספר הנוגע עכשיו למדינה הבי נחילה שאפשר לו, לבית הספר מסון זת המשמעת, שהיתה לקויה עד כה מחמת אותו המורה שרצה לחזות המנהל מוחכרה עכשיו בכל הקפה, מתמעת צבאית ממש. על ידי השתדלותו לפני ועד בית הספר הגדולה את שמח המגרש לפני רבית בשכול למוד עבודת האדמה. ותענוג מיוחד הוא עכשיו לעבר דרך בית הספר ולראות שרבל נמע הרוע וראוי לתחלה המדרה לעבודת האדמה עוד רבים הם התקנים שרחבנים בבית הספר אך לא פה המקום, ולא לי לכתב על אודותם. אני אדבר רק, במו שהעלותי לעיל, על שעורי הערב והרצאות שישנם במושבת.

פעמים בשבוע שעור בתנך ופעמים דברי ימי ישראל. בכל מוצאי שבת שעור לחודים, על ידי מר חלוי, בלמוד חנוך. כשעור זה מבקרים בטעם כל בני המשכנה ותעלת נחילה הבא שעור זה, כי רבים מהחודים שהשבו למסר את בניהם לאחרים הצרפתים תתחרטו ממחשבתם ז. פעמים בשבוע מלמד מר חלוי תלמוד, הם נשים אחרות באה לשעור זה.

לבד זה מורה שעורי ערב, ארבע פעמים בשבוע, לאותם התלמידים שעזבו את בית הספר ושואפים לחשתלמות. ועל ידי השעורים הללו בושלו שעורי הערב לאנגלית שאחד מבני המשכנה הוה מלמד.

הנה זאת הוא ראשון לציון, הוא אינה מבריחה עליה, אולי מחבר ספרים וכתבים, ועל פעולותיה המוכות והרצוצות.

יעקב יצחקי.

בעולם הדודי

מחאה בנגד עלילת־הדם.— מאה פרקליטים, דדים ומלומדים נוצרים כאורים פרסמו מחאה ברבים נגד עלילת הדם. בין הדתומים על המחאה ישנם אחד של מי שהוה חבר שרי־הפנים קרזיר נובסקי ומכתל הענינים בלשכת־המשפטים של נלילל המלומדים האורוסאי, שהוא קרוב למשפחתו למי שהוה שרי־הפנים הרוסה.

מאורע מפליא.—לפני ימים מעטים בא אכר נוצרי מכפר אארנוי שבשוויצריה אל נשיא מזכירות הצדקה אשר לחודים בעיר ציריך, מר הירמן שמוקליבסקי, ומסר לו אלף פרנק לשמה ענני יהודי רוסיה. האכר אמר, כי קרא הרבה עיר הדדיפות שהיהודים הללו סובלים בארצם, ומצא לו לחובה אנושיה לתמוך בידם במתנתו הדלה.

נירושים. — מקורסק מגרשים הרבה יהודים, שיש להם בתי־מסחר גדולים, ובעיתים אחדים הנשקים שם בסחר כמה עשרות שנים.

עפ״י תלונת שר האלף־קוזישוב בעיר אלכסנדרובסק, צוותה המשטרה על הסלדת היהודיה ציימלין לחסר מעל ביתה את השלט, שנקראה עליו בשם מרירה.

מחברובסק מודעים להרסיטי, כי בפקודת השלים של החבל הפריאמורי נתקבלו מכל היהודים הדושבים בחברובסק, בולריבוטשק ובכמה ערים אחרות כתבי־התחיבות, כי לא יצאו ממקומם. אחדים מן המוחרים הירודים בעלי מדינה ראשונה, שיש להם זכות־הישבה בכל רחבי המדינה או בתור בעלי זכות או בתור חילים ניקולזוביים, מלקו את עצמם מהתחיבות מזו, יותר הדודים הוכרחו לתת התיבתם. הזקנן המקומי מודיע, כי שרהגליל פקד על פקודי המשטרות שבכל החבל, להודיע לדודים, כי הזאל ואמרה עליהם הוצאה הזמנה מהמשרד־המושבה(!), לפיכך אם יצאו למחוזות אחרים שבסיבריה, יגורשו מן החבל תוקף לאחר הזמנה. הדודים תושבי מחוזות־המושבה הדשים הם מרגישים את עצמם נלחצים מאד עי הדתחיבות הזאת הם יראים מפני הזמן הבא. אחר המוחרים שבחברובסק, שהמון נמנע לרגע לרגל עסקו מלדיבוטשוק ומאן להפיר את כתב־הדתחיבות שנתן, בקש עי הדלגרף מאת שר הדעיר, כי יתן לו את הרשון לנסיעה קצרה. על זה ענה אותו השר: „לא אוכל לדרשות!״ הדודים יודעים, כי פקודה ז מתנגדת אל הדוק. אבל מפני קושי הבור הדרכים והעדר עזרה משפטית מסודרת, אין הם יכולים לעשות מה דבר.

נסיון להנבלה חדשה. — עד כה הון נודעים פקודי המכס, על יסוד הסעיף 511 של ספר הדקים, לתת רשות למרמים הדודים כפלך בסרביה לעבור את יגם בלי הגעדות מוחדות לכך, עכשו הדחילו פקודי המכס באקרמן לחדש הדרשים משלהם ולהבוע לדון את הדודים המרמים המוכרים את דן הרשים. נהבע לדון הרבה מרמים, אולם בתי הדינין מצדיקים אותם, מפני שהם עשים את מעשהם על יסוד הוקק.

תקנות לבתי הלמוד תורה. — המפקח על גליל קוב שלח לכל המנהלים והמשגיחים של בתי־הספר לעם את התכנית הזאת בעד בתי הדת: בתי הדת נחלקים לשתי מחלקות וזמן הלמודים בהם הוא חמש שנים. במחלקה הראשונה מתקבלים ילדים עד שמונה שנים והם מקבלים שם רק תנוך חדש בלבד, אך משמונה שנים ומעלה הם נכנסים למחלקה השנית ואפשר ללמדם גם רוסית, חשבון, ישר הכתיבה, שירת והתעמלות. בכל אופן אין התכנית של הלמודים הכללים צריכה לעלות על הזמן הלמודים של בהיים העממיים בעלי מחלקה אחת עם שעור של שלש שנים. לכל בית הלמודים צריך לחיות מורה אחד ואחד אחר. כל המורים צריכים לחיות בעלי תעודות של מורים למתחילים ויכולים הם להתאשר רק כרשון של פקודי הלמודים. הלמדים אינם רשאים ללמד בבתי הדת אפילו את הענינים הנכריים. אחר המורים של הדת נבחר מאת חברי לוקן המורים והוא אחראי בעד המצב הדעבי והלמודי בבית הספר, את כל ענני הדנהגה של בית הדת מנהלים מסנים הנכרים מאת הקהלה וחם אחראים בעד המצב הדומרי של בתי הדת. המורים צריכים ללמד את כל ענני הלמודים בדת בשפת הוסית.

תלגרמים אחרונים

קושטא (יב פברואר): הרב חיים נחום הצחיר כי בוא לא יבוא אל אספת ועד־הדעה וכי במכתבו אל ראש הועד מבאר הוא חיבב את סבות התפטרותו. כן הצהיר הרב, כי בשום אופן לא יסכים לשוב לדהות רב גדול.

ברלין (יב פברואר): לנשיא הרייכסתג׳ נבחר המרכזי פאהן ולסגן־הנשיא השרפני שידמן. הנה כי כן מתנהל הרייכסתג׳ של גרמניה המלוכנה והפרוטסטנטית בעקרה על ידי קהלי דשותפני. אות הזמן היא זה!

לונדון (יב פברואר): שר המלחמה האנגלי, האדון הלדן, הגיע לברלין. הוא רוצה להקר ולחדש בענין הדתם המדיני והחרבותי שבין גרמניה ואנגליה ולבקש הדרכים לחישוב יחס זה.

לונדון (יב פברואר): שר הדטיה האנגלית האדון צרציל נשא מנאם בנלנגוי ואמר, כי באנגליה מרוצים מאד מהשברה שהתחדרות בנוגע לבנין אניות מלחמה נפתחה. אך אם תוכה אנגליה שאחרים מתחזקים יותר על חים הדעשה את היא צעדים ענקים!

ירושלם יום־יום

העיריה אשמה.— בכל עיר ועיר בארפר, אפילו בחעיר הזוהר מצערה, משתדלת העיריה להנעים את החיים על תושבי הדעיר: העיריה טעשה גרמטול, שבהם נמצאים פרחים שונים המפצים ריח נעים, בבדי שיוכלו הדושבים לשל ובבדי שתדוה להם שעה של קדת הוה. העיריה מרצפה את הדרחובות בבדי שלא יהה אבק ובבדי שלא יהו הדושבים עורים.

ומה עשה העיריה שלנו?

— העיריה שלנו, של ירושלים, עשה ממש את הדהפך! הדרכים כלם מלאים אבק נורא, אין היא מרביצה אותם והדי אנו הדושבים, סובלים מכאב עינים.

אין אנו הדושים ממנה שתעבד לנו גרמטול, כי עוד רחוק הוא הרום שבירושלם הדה גן מדל, שיומנו על ידי העיריה ושהדה באמת קדת הוה לשל בו, אך אין יוהר כל לשכל את אדישותה של העיריה, בנוגע להלכלוך והזרמא.

הנה מכתב קטן שקבלנו הדום מאת אחד הדושבים:

„לעדכת האור שלום.

חיים, עברתי על דרך יפו, יחד את אבנבת ה. בלבקינו כה נשוחה, והנה פתאם עברה עלינו אורחת המורים עמוסי פרים מלאים שמחכן ומנוסה והרוח הדע שנדף מהם הית נורא ומבלבלת ה. עוד מעט והתעלפה. מה עשה הדעיה? מדוע אינה משדלת שמנקן הדרחאות יעבירו את הדמכן בלילה?

אין אנו הורשים מאת העיריה שתנעים לנו את החיים, אבל לפחות, אל־נא הדאם עלינו אותם!

האם באמת מחייבים אנו הדושבים לסבל מחמת אדישותה של חברי העיריה, האם צריכים בנינו ובנותינו להרעור מהאבק אשר על הדרכים? הצריכים אנו להתעלף בעברנו בדרך יפו, רחובה הראשי של ירושלים, מחמת אורחת של המורים עמוסים שופכן?

עד מתי עוד נסבל מחמת אדישות ז?

מבצלאל.— הנעה לבצלאל רופאת המסר, הגברת דר׳ סמילנסקי, אחותו של הסופר משה סמילנסקי.

משעורי העברית בהמדרשה. — אמש, נפתחה בהמדרשה שלנו, המחנה הפנית של שעורי הערב לעברית, שמעיה ומדו.

מצא את האדם.— לפני שבועות אחדים הודענו על דבר הזיונגים הנני, המובב בהזעותיה של ירושלים עדום ויתק, ובידו האחת פגם, וכריזנגים בשעתו הוא הולך ומחפש אדם. והנה, ריזנגים הירושלמי, לאמר הקשוהה עכשו בעיניו, מצא את האדם! וכיון שמצא את מבוקשו שוב אינו נטשא את הפגם.

האדם שלו הוא — צעיר אחד איטלקי.

המושל החדש בזנזיבר

(ירחתן קטן)

כשמות אחת שלטן בזנזיבר, מרינה באפריקה המזרחית, הנמצאת תחת הסחר של אנגליה, מתפארת המר האנרחית בארץ. הדודים והעברים הדשבים בארץ גדולה זו נחנים לחשוב, כי כאן מושל אין מוקם, ובין שלטן אחר לחשני בזו הדמן את הדעוזה ועשה מה שלבו חפץ, ועל כן נחשה המשלה האנגלית לשמה הפצי שלטן הרע, כדי לקחי את יכי הדפצק. השלטן הקודם, עלי בן המוד, עלה על מטה אבותיו בעודנו נער קטן, ואפטרופוס הנחה את מחתה. הוא נשלח לחתתך בלונדון, ושם נחבר לחיקם הנכרים, והיה לפחו המשחק־בקביה מפרסם. בסכנו האחרון שעשה השלטן בקיץ שעבר, הפסיד בשחק הקלפים בעדנו בדרך 1000 ליש; וכשלא נשלח לו הסך הזה ממטלה וזכרי הסנו איזו אצל הקנסל האנגלי בזאנזיבר. כן נחבר השלטן הצעה לנשים פרצות מכיר־קוקה שכפיו ומר עלהן הן רב, בעד שלא הדעבר כלל בענני המלחמה. עלי בן המוד נאלץ אשה להתפבר מה מה משלשנו, שהכנים לו עשרים אלף מרק לחדש, המקומו נתמנה מעמד השלטן האנגלי נסו של השלטן הנוכח, בן הארב בנזוזין. בימים האחרונים הדנה הבריחו של השלטן הדרש, וכמשך שלשת ימים הית אימתו פרות לכל הנס, ולל רכבון בא ואכל על המלחמה הנדמים בכל שם, בנחל מנזיבר. אילם, המשלה האנגלית מעשה את הרוחו של השלטן הדרש, ולקחה ממנו את ארמונו ואת בית־הלמוד.

פרחים, עלים, נוצות

מלאכותיים

הזולר מובים, והזולר מסובחים וחדרשים שבעולם, אפשר לחשנו רק אצלו

F. W. HEGEWALD, in DRESDEN—L. 46

הנמאות נשלחות לפי שעון המחורה.

מקבל בדרך ישרה נוצות מבנות־הדענה.—שולח מחורה לכל הארצות.

בית־הספר לנגינה

— בירושלם —

הוא מנוף של בית הספר לנגינה אשר ביפו, ויש לו אותה הכנלת הלמודים אשר שם והוא מנהל על ידי אותה הדברלה.

הלמודים הם: בנור, מכשיה ותאוריה.

נבחנים תלמידים חדשים מתקבלים בכל יום מעשה עשר בבקר עד הצהרים ומשעה ארבע עד שש אחרי הצהרים, בבית הספר אשר בבית הדחרש של האדון אלישר, על דרך יפו, אצל מעונו של האדון זלדרו.

התשלום הדחשי בבתות הנמכרות עולה ל 12 פר׳.

הדנהלה

Jewish Historical Press (www.jpress.org.il) Brought to you by: The National Library of Israel and Tel Aviv University